II

(Comunicări)

COMUNICĂRI PROVENIND DE LA INSTITUȚIILE, ORGANELE ȘI ORGANISMELE UNIUNII EUROPENE

COMISIA EUROPEANĂ

COMUNICAREA COMISIEI

Orientări interpretative referitoare la Regulamentul (CE) nr. 1008/2008 al Parlamentului European și al Consiliului – Norme privind proprietatea și controlul transportatorilor aerieni din UE

(2017/C 191/01)

Cuprins

Pagina

1. Introducere 1
2. Aspecte procedurale 3
3. Sarcina probei 4
4. Cetățenia 4
5. Proprietatea 4
5.1. Abordare generală 4
5.2. Aspecte ale proprietății legate de întreprinderile cotate public și investițiile instituționale 6
6. Controlul efectiv 6
6.1. Abordare generală 6
6.2. Criterii de evaluare 7
6.2.1. Guvernanță corporativă 7
6.2.2. Drepturile acționarilor 8
6.2.3. Legăturile financiare dintre întreprindere și acționarul dintr-o țară terță 10
6.2.4. Cooperarea comercială 10
7. Monitorizarea și posibilele măsuri 11

1. INTRODUCERE

1. Regulamentul (CE) nr. 1008/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 septembrie 2008 privind normele comune pentru operarea serviciilor aeriene în Comunitate ([1]) (denumit în continuare „regulamentul") este actul juridic de bază care reglementează piața internă din domeniul aviației ([2]). Regulament menționat reglementează acordarea de licențe transportatorilor aerieni comunitari, dreptul transportatorilor aerieni comunitari de a opera servicii aeriene intracomunitare și prețul serviciilor aeriene intracomunitare.

2. Regulamentul în cauză definește conceptul de „transportator aerian comunitar" (denumit în continuare „transportator din UE") ca fiind un „transportator aerian care deține o licență de operare valabilă acordată de o autoritate competentă pentru acordarea licențelor în conformitate cu capitolul II" (articolul 2 punctul 11 din regulament). Un transportator din UE are dreptul de a opera servicii aeriene în interiorul UE [articolul 15 alineatul (1) din regulament], în special în ceea ce privește transportul de pasageri, de marfă și de poștă, fără a fi necesară o autorizație suplimentară.

([1]) JO L 293, 31.10.2008, p. 3.

([2]) Regulamentul este aplicabil în țările terțe cu care UE a încheiat acorduri în care a fost încorporat. În prezent, acesta este cazul Acordului privind SEE (în ceea ce privește Norvegia, Islanda și Liechtenstein) și al Acordului UE-Elveția privind transportul aerian (JO L 114, 30.4.2002). În viitor s-ar putea negocia/aplica acorduri similare. În scopul interpretării articolului 4 litera (f) oferite în prezentele orientări, Elveția, Norvegia, Islanda și Liechtenstein sunt considerate state membre ale UE, iar resortisanții lor sunt considerați cetățeni ai statelor membre ale UE.

3. Regulamentul prevede condițiile de obținere a unei licențe de operare ca transportator din UE, inclusiv o cerință privind cetățenia. Articolul 4 din regulament prevede următoarele: „Autoritatea competentă pentru acordarea licențelor dintr-un stat membru acordă o licență de operare unei întreprinderi numai în cazul în care aceasta respectă următoarele condiții: […] (f) state membre și/sau resortisanți ai acestora dețin peste 50 % din întreprindere și au controlul efectiv asupra acesteia, fie direct, fie indirect prin intermediul uneia sau a mai multor întreprinderi intermediare, cu excepția cazului în care există dispoziții ale unui acord încheiat cu o țară terță la care Comunitatea este parte;".

4. Cele două componente ale cerinței, și anume deținerea unei participații de peste 50 %, precum și controlul efectiv de către statele membre sau resortisanții acestora, sunt distincte și cumulative, adică ambele trebuie îndeplinite întotdeauna.

5. Țările terțe și resortisanții acestora nu sunt eligibili pentru a deține cota majoritară sau pentru a controla efectiv transportatori din UE, cu excepția cazului în care UE a convenit altfel cu țara terță în cauză, de exemplu, printr-o relaxare corespunzătoare (și, în general, reciprocă) a cerințelor referitoare la proprietate și control. În cazul în care un transportator nu mai este deținut (în proporție de peste 50 %) sau controlat efectiv de un stat membru și/sau de resortisanți ai statelor membre, acesta nu mai are dreptul să dețină o licență și, prin urmare, nu ar mai putea să beneficieze de liberalizarea pieței transportului aerian din UE.

6. Responsabilitatea de a evalua respectarea dispozițiilor referitoare la proprietate și control îi revine, în primul rând, autorității competente pentru acordarea licențelor, care este autoritatea unui stat membru ce are dreptul să acorde, să refuze, să retragă sau să suspende o licență de operare, în conformitate cu capitolul II din regulament (articolul 2 punctul 2 din regulament). Însă și Comisia are posibilitatea de a efectua o evaluare pe baza informațiilor obținute și poate lua decizia de a solicita autorității competente pentru acordarea licențelor să ia măsurile corective adecvate sau să suspende sau să retragă licența de operare [articolul 15 alineatul (3) din regulament].

7. Cerințele referitoare la proprietate și control aplicabile obținerii unei licențe de operare pe baza criteriilor de cetățenie reprezintă o trăsătură comună în sectorul aviației internaționale și sunt incluse și în alte legislații din afara UE. În plus, cerințele de acest tip sunt de regulă incluse și în acordurile bilaterale privind serviciile aeriene drept condiție pentru acordarea de drepturi de trafic. Aceste cerințe sunt menite în prezent să asigure, în primul rând, că drepturile de trafic acordate reciproc în temeiul unor astfel de acorduri vor fi exploatate efectiv în beneficiul părților participante și că nu vor fi exercitate, direct sau prin intermediul unor filiale, de către întreprinderi ([1]) din țări care nu sunt părți la acord. În plus, cerințele în cauză împiedică astfel de întreprinderi să opereze servicii integral pe teritoriul unui stat sau al unui grup de state prin intermediul unor filiale stabilite în respectivul stat sau grup de state.

8. La 7 decembrie 2015, Comisia a adoptat o strategie în domeniul aviației pentru Europa, menită să garanteze că sectorul aviației din UE rămâne competitiv și beneficiază de avantajele unei economii și piețe aviatice mondiale aflate în schimbare și dezvoltare rapidă ([2]).

9. Strategia în domeniul aviației a identificat necesitatea de a clarifica investitorilor și transportatorilor aerieni deopotrivă modul în care se aplică regulamentul în ceea ce privește dispoziția referitoare la proprietate și control. Pentru a răspunde dorinței exprimate în câteva rânduri de statele membre și de alte părți interesate, Comisia a decis să adopte orientări interpretative cu privire la punerea în aplicare a dispoziției respective.

10. În ultimii ani, pentru a stabili conformitatea cu cerințele de la articolul 4 litera (f) din regulament, Comisia a efectuat mai multe anchete în cazuri în care un investitor dintr-o țară terță (și anume din afara UE) a achiziționat o cotă semnificativă din capitalul unui transportator din UE.

11. Comisia a adoptat doar o singură decizie formală privind respectarea dispozițiilor referitoare la proprietate și control, ca urmare a investiției Swiss Air în Sabena [denumită în continuare „Decizia Swissair/Sabena" ([3])]. Decizia respectivă a fost adoptată în temeiul Regulamentului (CEE) nr. 2407/92 al Consiliului din 23 iulie 1992 privind licențele operatorilor de transport aerieni [denumit în continuare „Regulamentul (CEE) nr. 2407/92" ([4])], predecesorul regulamentului în speță. Comisia a constatat că, potrivit condițiilor din acordul dintre statul belgian și Swissair, Sabena a respectat cerințele referitoare la proprietate și control stabilite în Regulamentul (CEE) nr. 2407/92. Comisia a considerat că criteriile referitoare la proprietate și controlul efectiv trebuie interpretate și aplicate în contextul general al Regulamentului (CEE) nr. 2407/92. În speță, fiecare caz în parte trebuie evaluat pe baza obiectivului de a proteja interesele industriei transportului aerian din Uniune, ceea ce presupune mai exact că societăților din țări terțe nu trebuie să li se ofere posibilitatea de a profita pe deplin, în mod unilateral, de piața internă liberalizată a transportului aerian din Uniune. Cu alte cuvinte, aceste societăți pot profita de avantajele pieței interne prin deținerea unei cote dintr-un transportator din UE numai în limitele de proprietate și control stabilite în regulament.

([1]) Pe tot parcursul prezentelor orientări, Comisia va utiliza termenul „întreprinderi" în sensul definit la articolul 2 punctul 3 din regulament.

([2]) Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – O strategie în domeniul aviației pentru Europa [COM(2015) 598 final din 7 decembrie 2015].

([3]) Decizia 95/404/CE a Comisiei din 19 iulie 1995 privind o procedură de aplicare a Regulamentului (CEE) nr. 2407/92 al Consiliului (Swissair/Sabena) (JO L 239, 7.10.1995, p. 19).

([4]) JO L 240, 24.8.1992, p. 1.

12. În plus, Comisia a precizat „că orice evaluare a consecințelor unei investiții substanțiale a unui transportator aerian dintr-o țară terță într-un transportator comunitar ar trebui să ia în considerare și contextul mai larg în care se efectuează respectiva investiție și, în special, relațiile în domeniul aviației pe care le are Comunitatea cu țara terță în cauză” ([1]). În cazul în speță, contextul mai larg a fost marcat de negocierile în curs de desfășurare între Comunitate și Elveția în vederea ridicării restricțiilor existente referitoare la proprietate și control pe bază de reciprocitate. Având în vedere acest context mai larg, Comisia a considerat că acordurile dintre statul belgian și Swissair „par a avea, în esență, un caracter provizoriu” ([2]).

13. Scopul prezentelor orientări este de a oferi îndrumări pentru evaluarea respectării, de către o întreprindere care solicită sau care deține o licență de operare, a dispoziției referitoare la proprietate și control din regulament, pe baza experienței dobândite de Comisie în evaluarea cazurilor din ultimii ani. Orientările țin, totodată, seama de analiza efectuată în cazul Deciziei Sabena/Swissair, precum și de cele mai bune practici elaborate de autoritățile competente pentru acordarea licențelor la nivel național. Prezentele orientări expun modul în care înțelege Comisia regulamentul în privința acestui aspect și modul în care consideră că ar trebui aplicat. Ele nu sunt menite să creeze noi obligații juridice și nu aduc atingere competenței Curții de Justiție a UE în ceea ce privește interpretarea obligatorie.

2. ASPECTE PROCEDURALE

14. Capitolul II din regulament cuprinde dispoziții referitoare la licența de operare. Articolul 3 alineatul (2) din regulament prevede: „Autoritatea competentă pentru acordarea licențelor nu acordă licențe de operare sau nu le menține în vigoare în cazul nerespectării cerințelor prezentului capitol”. Deținerea proprietății și controlul efectiv de către statele membre sau de către resortisanții acestora se numără printre cerințele care trebuie îndeplinite pentru obținerea și menținerea licenței. Responsabilitatea de a evalua dacă această cerință (ambele componente) este îndeplinită revine, în primul rând, autorității competente pentru acordarea licențelor care îi acordă transportatorului aerian licența de operare.

15. Potrivit articolului 8 alineatul (2) din regulament: „Autoritatea competentă pentru acordarea licențelor supraveghează îndeaproape respectarea cerințelor prevăzute în prezentul capitol”. În conformitate cu articolul 8 alineatul (7) din regulament: „În privința transportatorilor aerieni comunitari cărora le-a acordat licențe, autoritatea competentă pentru acordarea licențelor decide dacă licența de operare trebuie prezentată din nou în vederea aprobării în cazul modificării unuia sau a mai multor elemente care afectează situația juridică a transportatorului aerian comunitar și, în special, în cazul unei fuziuni sau preluări”. Potrivit articolului 8 alineatul (5), transportatorii aerieni din UE trebuie să notifice în prealabil astfel de schimbări autorității competente pentru acordarea licențelor.

16. O autoritate competentă pentru acordarea licențelor s-ar putea confrunta cu o cerere de licență (sau cu examinarea unei licențe existente) în condițiile în care o altă întreprindere, care aparține grupului din care face parte întreprinderea vizată de caz, deține deja o licență de operare emisă de o altă autoritate competentă pentru acordarea licențelor. Autoritatea care se confruntă cu un astfel de caz ar trebui să țină seama în mod corespunzător de evaluarea realizată de cealaltă autoritate, în special în cazul în care structura acționariatului este aceeași. Ea are însă în continuare obligația de a evalua pe fond cazul respectiv, în conformitate cu dispozițiile din capitolul II din regulament. Ca exemplu de bună practică, o autoritate care are anumite îndoieli sau întrebări legate de evaluarea anterioară ar trebui să contacteze cealaltă autoritate implicată pentru a obține informații suplimentare sau pentru a discuta chestiunea respectivă.

17. În ceea ce privește posibila examinare de către Comisie, se face trimitere la articolul 15 alineatul (3) și la articolul 26 alineatul (2) din regulament.

18. La articolul 15 alineatul (3) se prevede: „În cazul în care Comisia constată […] că licența de operare acordată unui transportator aerian comunitar nu respectă cerințele prezentului regulament, aceasta înaintează constatările sale autorității competente pentru acordarea licențelor, care transmite observațiile sale Comisiei în termen de 15 zile lucrătoare.

    În cazul în care, după examinarea observațiilor autorității competente pentru acordarea licențelor, Comisia consideră în continuare că licența de operare nu este corespunzătoare, sau în cazul în care nu au fost primite observații din partea autorității competente pentru acordarea licențelor, Comisia adoptă, în conformitate cu procedura menționată la articolul 25 alineatul (2), o decizie prin care solicită autorității competente pentru acordarea licențelor să ia măsurile corective adecvate sau să suspende sau să retragă licența de operare. Decizia stabilește o dată până la care măsurile sau acțiunile corective trebuie puse în aplicare de către autoritatea competentă pentru acordarea licențelor. În cazul în care măsurile sau acțiunile corective nu au fost puse în aplicare până la data respectivă, transportatorul aerian comunitar nu are dreptul de a […] [opera servicii aeriene intracomunitare]”.

19. Potrivit articolului 26 alineatul (2): „Pentru îndeplinirea obligațiilor care îi revin în temeiul prezentului regulament, Comisia poate obține toate informațiile necesare de la statele membre care facilitează, la rândul lor, furnizarea informațiilor necesare de către transportatorii aerieni cărora li s-a acordat licența de către autoritățile competente pentru acordarea licențelor din respectivele state”.

([1]) A se vedea punctul XI, p. 27 din Decizia Swiss/Sabena.
([2]) Decizia Swissair/Sabena, punctul XI.

3. SARCINA PROBEI

20. Astfel cum se afirmă clar la articolul 8 alineatul (1) al doilea paragraf, întreprinderile care solicită eliberarea unei licențe au sarcina de a demonstra conformarea cu articolul 4 litera (f) și cu celelalte cerințe din regulament. Același lucru este valabil și în cazul în care, după ce a fost eliberată licența, autoritatea competentă pentru acordarea licențelor are motive să verifice dacă aceste cerințe continuă să fie îndeplinite.

21. Este responsabilitatea întreprinderii interesate să se asigure că există suficiente dovezi la dispoziția autorității competente pentru acordarea licențelor. În acest context, trebuie să se aibă în vedere că la articolul 10 alineatul (1) se prevede obligația autorității competente pentru acordarea licențelor de a adopta „*o decizie cu privire la fiecare cerere de îndată ce este posibil și în termen de cel mult trei luni de la data la care au fost prezentate toate informațiile necesare, ținând seama de toate elementele de care dispune*". Acest lucru înseamnă că, fără a aduce atingere obligației autorității de a derula procedura cu bună credință, o întreprindere are tot interesul să prezinte probele de care dispune cât mai curând posibil, deoarece, în caz contrar, cererea sa de acordare a unei licențe poate fi respinsă.

4. CETĂȚENIA

22. Numai persoanele fizice pot deține cetățenia unui stat membru. În cazul unei întreprinderi care este deținută și/sau controlată efectiv, în întregime sau parțial, de către una sau mai multe entități intermediare care nu sunt persoane fizice, Comisia consideră că cerința privind cetățenia de la articolul 4 litera (f) din regulament trebuie înțeleasă ca referindu-se la persoanele fizice care au în proprietate și/sau controlează efectiv respectivele entități la ultimul nivel al structurii de proprietate și de control.

23. La articolul 4 litera (f) din regulament se prevede că resortisanții statelor membre trebuie să dețină peste 50 % din întreprindere și să aibă controlul efectiv asupra acesteia.

24. Pot apărea anumite dificultăți atunci când persoanele vizate au mai mult de o cetățenie, iar cetățenia unui stat membru nu este dobândită prin naștere. În principiu, fiecărui stat membru îi revine sarcina de a stabili condițiile de dobândire și de pierdere a cetățeniei sale. Cu toate acestea, astfel cum s-a confirmat în jurisprudența constantă a Curții de Justiție a UE ([1]), atunci când își exercită competențele în domeniul cetățeniei, statele membre trebuie să țină seama în mod corespunzător de dreptul Uniunii. Cu alte cuvinte, condițiile și procedurile de obținere și de pierdere a cetățeniei unui stat membru sunt reglementate de legislația națională a fiecăruia dintre acestea, sub rezerva respectării dreptului Uniunii.

25. Statele membre trebuie să facă uz de prerogativele de care dispun pentru a acorda cetățenia în spiritul cooperării loiale cu celelalte state membre și cu UE [articolul 4 alineatul (3) din Tratatul UE]. Ar trebui să se țină seama de normele și de obligațiile pe care trebuie să le respecte statele membre în temeiul dreptului internațional, precum și de criteriile pe baza cărora își creează acestea, în mod tradițional, legile privind cetățenia. Aceste principii presupun în special existența unei legături reale între solicitant și țara în cauză sau resortisanții acesteia.

5. PROPRIETATEA

5.1. Abordare generală

26. În ceea ce privește deținerea în proprietate, la articolul 4 litera (f) din regulament se prevede că autoritatea competentă pentru acordarea licențelor acordă o licență de operare unei întreprinderi numai dacă „statele membre și/sau resortisanți ai acestora dețin peste 50 % din întreprindere".

27. Comisia consideră că această cerință referitoare la proprietate este îndeplinită în cazul în care statele membre și/sau resortisanți ai statelor membre dețin cel puțin o cotă de 50 % plus o acțiune din capitalul întreprinderii respective.

28. În acest context, prin capital Comisia înțelege capitalul social al unei întreprinderi. Prin urmare, pentru evaluarea conformării cu cerința referitoare la proprietate este crucial să se determine ce capital al întreprinderii intră în categoria capitalului social.

29. În decizia Sabena/Swissair, Comisia a susținut că răspunsul la întrebarea dacă un anumit tip de capital se califică drept capital social poate fi dat doar de la caz la caz, ținând seama de toate circumstanțele relevante. Dacă însă capitalul în cauză nu conferă deținătorilor săi oricare dintre următoarele două drepturi într-o măsură destul de mare, el nu trebuie, în principiu, luat în calcul pentru a determina situația proprietății asupra unei întreprinderi în temeiul articolului 4 litera (f):

(a) dreptul de a participa la deciziile care afectează operațiunile întreprinderii; și

(b) dreptul de a beneficia de o parte din profiturile reziduale sau, în cazul lichidării, de o parte din activele reziduale ale întreprinderii după îndeplinirea tuturor celorlalte obligații (cu alte cuvinte, acțiunile reflectă riscurile și câștigurile asociate activității normale).

([1]) Cauza C-135/08, 2.3.2010, Rottmann, punctele 39, 45 și 48.

30. Autoritatea competentă pentru acordarea licențelor ar trebui să analizeze întotdeauna în detaliu structurile complexe, însă Comisia consideră că o astfel de analiză amănunțită este îndeosebi necesară în cazul în care apar următoarele situații:

(a) existența unor categorii de acțiuni cu valori și caracteristici diferite;

(b) existența unor opțiuni sau a unor certificate cu opțiuni care prezintă riscul de a anula atributele de „capital social" ale unei categorii de acțiuni ([1]);

(c) existența unor investitori instituționali în cazul cărora nu se poate identifica ușor beneficiarul final în conformitate cu punctul 44.

31. După cum reiese de la punctul 22 de mai sus, Comisia consideră că proprietatea asupra unei întreprinderi ale cărei acțiuni sunt deținute de o altă entitate (alta decât o persoană fizică), denumită în continuare „entitate intermediară", trebuie evaluată pe baza cetățeniei persoanelor (sau a identității statelor) care dețin acțiunile celeilalte entități.

32. În acest context, considerațiile prezentate la punctele 22-24 de mai sus se aplică la fel și în cazul acțiunilor deținute în cadrul entității intermediare.

33. Pot apărea probleme specifice în cazul în care atât cota deținută de acționarii din UE în cadrul entității intermediare, cât și cota deținută de aceasta din urmă în cadrul transportatorului aerian reprezintă mai puțin de 100 % din acțiunile respective.

34. Cazul următor poate servi drept exemplu: acționari din UE dețin 55 % din întreprinderea A (restul fiind deținut de țări terțe sau de resortisanți ai țărilor terțe, denumiți în continuare „acționari din țări terțe") și, la rândul său, societatea A deține 60 % din transportatorul B, restul de 40 % din transportatorul B fiind deținut de acționari din țări terțe.

35. În acest caz, se ridică problema dacă acționarii din UE „dețin peste 50 % din întreprindere".

36. După cum s-a arătat la punctul 28 de mai sus, „proprietate" înseamnă dreptul de a participa la deciziile care afectează operațiunile desfășurate de întreprindere, precum și drepturi pecuniare, și anume de a beneficia de o parte din profiturile reziduale sau, în cazul lichidării, de o parte din activele reziduale ale întreprinderii după achitarea în întregime a oricăror alte obligații.

37. În ceea ce privește dreptul de a participa la deciziile care afectează operațiunile întreprinderii, o situație ca cea descrisă mai sus ar trebui considerată, în mod normal, a respecta articolul 4 litera (f) din regulament, presupunând că toate acțiunile în cauză au aceleași drepturi de vot și că nu există acorduri specifice care să împiedice acționarii din UE să controleze voturile pe care societatea A le are în privința transportatorului B datorită cotei sale majoritare.

38. În ceea ce privește drepturile pecuniare, trebuie să se țină seama de faptul că, chiar și în cazul în care cota respectivă din transportatorul în cauză este deținută direct de către acționarii din UE, și nu prin intermediul unei entități intermediare, astfel de drepturi pot face obiectul unor acorduri interne specifice. Printre acestea se pot număra privilegii ale acționarilor din țări terțe față de acționarii din UE. După cum se explică în Decizia Swissair/Sabena, astfel de situații nu sunt excluse în temeiul articolului 4 litera (f) din regulament, cu condiția ca drepturile (pecuniare) în cauză să le revină acționarilor din UE „într-o măsură destul de mare".

39. Aceleași principii ar trebui să se aplice în cazul în care drepturile pecuniare sunt afectate de faptul că participațiunea acționarilor din UE la transportator trece printr-o entitate intermediară și că, în fiecare etapă, participațiunea reprezintă sub 100 % din capitalul social.

40. În exemplul de mai sus, dacă profiturile distribuite de transportatorul B și încasările din vânzarea activelor reziduale în cazul lichidării acestuia revin acționarilor din UE proporțional cu acțiunile diluate (pornind de la premisa că toate acțiunile deținute în societatea A și în transportatorul B sunt de aceeași categorie), drepturile pecuniare pot fi totuși considerate suficiente în scopul aplicării articolului 4 litera (f) din regulament.

41. Cazurile asemănătoare ar trebui însă analizate individual, ținându-se cont de toate circumstanțele și în special de toate acordurile care afectează drepturile și obligațiile relevante.

42. Pentru efectuarea evaluării menționate anterior, titularii sau solicitanții de licențe ar trebui să furnizeze autorității care acordă licențele dovezi cu privire la drepturile asociate diverselor categorii de acțiuni, precum și cu privire la proprietarul final real al acțiunilor.

([1]) Existența unor opțiuni sau a unor certificate cu opțiuni care pot altera echilibrul participațiilor la un moment dat în viitor nu prezintă relevanță în prezent pentru chestiunea proprietății. Cu toate acestea, pot exista anumite structuri complexe, în care existența unor opțiuni va risca să anuleze atributele de „capital social" ale unei categorii de acțiuni. Acestea vor trebui examinate îndeaproape. În orice caz, opțiunile pot reprezenta o problemă stringentă în ceea ce privește controlul dacă existența lor conferă unui acționar minoritar capacitatea de a-și impune cerințele asupra întreprinderii.

5.2. Aspecte ale proprietății legate de întreprinderile cotate public și investițiile instituționale

43. La evaluarea cerinței referitoare la proprietate ar putea apărea probleme specifice în ceea ce privește întreprinderile cotate public la bursă sau deținute de instituții de investiții, dat fiind că participațiunile pot varia de la o zi la alta și pot exista mai multe etape ale deținerii în proprietate. Întreprinderea ar trebui să poată demonstra în orice moment că majoritatea acțiunilor sunt deținute de acționari din UE.

44. În cazul în care acțiunile sunt deținute de un mandatar, de un fiduciar sau de orice alți investitori instituționali, cerința referitoare la proprietate poate fi îndeplinită în cazul în care mandatarul, administratorul fiduciar sau alt proprietar înregistrat este un stat membru sau un resortisant al unui stat membru. Cu toate acestea, ar trebui să se țină seama în mod corespunzător de toate elementele care ar putea indica faptul că o persoană diferită este proprietarul din punct de vedere economic, și anume beneficiarul final al drepturilor menționate mai sus. Acest lucru va depinde în special de acordurile sau de alte înțelegeri în care sunt angajați astfel de investitori instituționali.

6. CONTROLUL EFECTIV

6.1. Abordare generală

45. La articolul 4 litera (f) din regulament se stipulează că autoritatea competentă pentru acordarea licențelor acordă o licență de operare unei întreprinderi numai dacă „statele membre și/sau resortisanți ai acestora […] au controlul efectiv asupra acesteia”.

46. Noțiunea de control efectiv este definită la articolul 2 punctul 9 din regulament drept:

„o relație constituită din drepturi, contracte sau orice alte mijloace care, fie separat, fie împreună și având în vedere împrejurările de fapt sau de drept în cauză, conferă posibilitatea de a exercita în mod direct sau indirect o influență decisivă asupra unei întreprinderi, în special prin:

(a) dreptul de folosință, totală sau parțială, a activelor unei întreprinderi;

(b) drepturi sau contracte care conferă o influență hotărâtoare asupra componenței, votului sau deciziilor organelor unei întreprinderi sau conferă în alt mod o influență hotărâtoare asupra conducerii afacerilor întreprinderii;”.

47. După cum s-a explicat în Decizia Sabena/Swissair, această dispoziție impune o evaluare a poziției statelor membre și/sau a resortisanților acestora prin care să se stabilească dacă, per total, au o influență decisivă asupra administrării întreprinderii în cauză într-un mod care depășește influența acționarilor din țări terțe. Această analiză ține seama de posibilitățile de care dispune un acționar din UE ca să influențeze în sens pozitiv deciziile strategice de afaceri ale întreprinderii.

48. Deciziile strategice de afaceri țin în special de numirea conducerii, de adoptarea bugetului și/sau a planului de afaceri și de investițiile majore sau de drepturile specifice unei anumite piețe.

49. În acest context, ar trebui mai întâi să se identifice când se iau astfel de decizii și în ce condiții, iar aceasta presupune o analiză a guvernanței corporative a întreprinderii, care ar trebui efectuată din perspectiva mai amplă a modului de funcționare al întreprinderii.

50. Într-o a doua etapă ar trebui luate în considerare alte aspecte de natură să influențeze procesul de luare a deciziilor strategice importante de afaceri. Printre aceste aspecte se numără drepturile acționarilor, legăturile financiare și cooperarea comercială dintre întreprindere și acționarii din țări terțe. Mai jos se pot regăsi îndrumări mai detaliate în privința acestor criterii de evaluare. Cu toate acestea, este imposibil să se întocmească o listă exhaustivă a elementelor care pot fi relevante pentru analiză într-un anumit caz. Prin urmare, pot fi relevante și alte elemente decât cele menționate în prezentul document, în funcție de circumstanțele specifice fiecărui caz.

51. După cum s-a explicat în Decizia Sabena/Swissair, controlul efectiv trebuie exercitat exclusiv de statele membre sau de resortisanții acestora. În mod evident, nu acesta este cazul atunci când statele membre sau resortisanții acestora au doar drept de veto și nu au niciun drept care să le permită să influențeze pozitiv gestionarea întreprinderii în cauză.

52. Există o serie întreagă de factori care pot conferi o influență pozitivă acționarilor din UE, precum puterea de inițiativă sau mecanismele care le acordă accesul timpuriu sau privilegiat la informații în cadrul întreprinderii.

53. Principiile generale prezentate mai sus trebuie aplicate având în vedere ansamblul împrejurărilor de fapt sau de drept implicate de caz. Fiecare caz în parte trebuie evaluat în funcție de specificul său.

54. Cazurile care necesită o analiză în temeiul articolului 4 litera (f) din regulament implică adeseori și aplicarea Regulamentului (CE) nr. 139/2004 al Consiliului din 20 ianuarie 2004 privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi ([1]) (denumit în continuare „Regulamentul privind concentrările economice"), ținând seama de condițiile din acesta din urmă. Dat fiind că definițiile controlului din respectivele regulamente prezintă anumite asemănări, pare util să se adauge clarificările ce urmează.

55. În primul rând, este important să se ia act de faptul că, în ceea ce privește acționarul din UE, „controlul în comun" în sensul Regulamentului privind concentrările economice și „controlul efectiv" în sensul regulamentului ce face obiectul prezentului document nu se exclud reciproc, astfel cum rezultă din Decizia Swissair/Sabena.

56. În al doilea rând, cerința privind controlul de la articolul 4 litera (f) din regulament nu este îndeplinită atunci când acționarul dintr-o țară terță deține controlul exclusiv asupra întreprinderii ([2]). Într-un astfel de caz, întreprinderea nu poate fi, prin definiție, sub controlul efectiv al acționarilor din UE în sensul regulamentului.

57. Având în vedere că problemele ridicate de Regulamentul privind concentrările economice, pe de o parte, și cerința referitoare la proprietate și control din regulament, pe de altă parte, prezintă o serie de asemănări, în pofida diferențelor dintre cele două regimuri juridice, Comisia evaluează cazurile în paralel în cadrul ambelor regimuri atunci când este relevant. În acest scop, serviciile competente ale Comisiei vor coopera, desigur, îndeaproape.

6.2. **Criterii de evaluare**

58. Nicio orientare nu poate anticipa toate configurațiile posibile ale controlului asupra unei întreprinderi, având în vedere și diferențele dintre normele naționale privind guvernanța corporativă. Orice evaluare trebuie să se facă de la caz la caz, analizând, în fiecare caz în parte, poziția de fapt și de drept.

59. În acest context, prezentele orientări oferă câteva principii generale de evaluare și subliniază anumite aspecte care pot ridica probleme, care necesită o analiză mai detaliată în raport cu criteriul controlului efectiv ([3]).

6.2.1. *Guvernanță corporativă*

60. Prima etapă a evaluării controlului efectiv constă în analizarea guvernanței corporative a întreprinderii. În acest context, guvernanța corporativă înseamnă procesele și procedurile prin care întreprinderea adoptă deciziile relevante pentru desfășurarea activității sale.

61. Analiza guvernanței corporative ar trebui să ia în considerare atât elementele de fapt, cât și pe cele de drept.

62. Analiza ar trebui să identifice organismele decizionale ale întreprinderii, competențele și compoziția acestora, reglementările relevante în materie de numire, de alegere, de remunerare și de eliberare din funcție, natura deciziilor pe care le iau acestea, procedurile lor decizionale, inclusiv cerințele privind cvorumul și regulile de votare (prin vot majoritar, prin consens), toate prerogativele acordate altor organisme (de exemplu, legate de propuneri, numiri, consultare, avize cu sau fără caracter obligatoriu, recomandări, aprobare).

63. Această trecere în revistă ar trebui să acopere toate organismele decizionale, în special adunarea acționarilor, organismul executiv (de exemplu, consiliul director, consiliul de administrație), organismele de control (de exemplu, consiliul de supraveghere), personalul-cheie (personalul cu funcții de conducere care are dreptul de a adopta decizii relevante pentru desfășurarea activității) și comitetele interne (consultative sau nu).

64. Analiza ar trebui să evalueze modul în care sunt reprezentate statele membre și/sau resortisanții acestora în organismele decizionale și modul în care drepturile de care dispun în acest context le permit să determine deciziile strategice, ținând seama de procedura prin care urmează să fie adoptate. În acest context, analiza ar trebui să vizeze și cvorumul necesar pentru luarea deciziilor.

65. În ceea ce privește procesul de luare a deciziilor, este deosebit de importantă analiza drepturilor de veto ale oricăror acționari din țări terțe. Acordarea unor drepturi de veto ample respectivilor acționari în privința unor aspecte importante pentru desfășurarea activității ar putea afecta capacitatea acționarilor din UE de a exercita controlul efectiv asupra întreprinderii. Prin urmare, pentru fiecare caz în parte, ar trebui să se efectueze o evaluare globală amănunțită a drepturilor acționarilor din UE și din țările terțe.

([1]) JO L 24, 29.1.2004, p. 1.
([2]) Această situație apare atunci când, în sensul articolului 3 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul privind concentrările economice, doar o persoană preia controlul asupra întreprinderii.
([3]) Pentru evaluarea controlului în comun în temeiul Regulamentului privind concentrările economice sunt relevante prevederile din Comunicarea jurisdicțională consolidată a Comisiei (JO C 95, 16.4.2008, p. 1).

66. Capacitatea unui anumit acționar de a se opune unor decizii nu presupune neapărat că respectivul acționar are controlul efectiv. Trebuie verificat dacă drepturile de veto în chestiune afectează numai anumite decizii care nu sunt foarte importante sau, mai degrabă, principalele decizii strategice. Întrebarea care se pune este dacă, la o evaluare globală a diverselor drepturi ale acționarilor, statele membre sau resortisanții acestora au sau nu o influență decisivă asupra deciziilor strategice de afaceri, după cum se explică la punctul 47 de mai sus. Ar trebui ca, de la caz la caz, să se efectueze o astfel de evaluare globală, pe baza unei multitudini de factori.

67. Un acționar dintr-o țară terță poate avea drepturi de veto fără ca acest fapt să ducă în mod necesar la pierderea controlului efectiv al acționarilor din UE.

68. Un scenariu posibil este cel în care drepturile de veto ale acționarilor din țări terțe sunt necesare și proporționale cu obiectivul de a proteja valoarea investițiilor minoritare. De obicei, un astfel de drept de veto va viza modificările aduse actului constitutiv sau unui document constitutiv similar, o creștere sau o reducere a capitalului, o emisiune de obligațiuni convertibile în acțiuni, o modificare a drepturilor asociate acțiunilor, cotarea la bursă sau o ofertă publică, distribuirea de dividende, încetarea activității sau o modificare substanțială a activităților, deciziile referitoare la fuziune, divizare sau lichidare. Ca atare, respectivul drept nu implică faptul că acționarii din UE nu dețin controlul efectiv.

69. Poate fi necesară efectuarea unei evaluări mai aprofundate în cazul în care drepturile de veto ale acționarilor din țări terțe vizează alte aspecte, în special deciziile care pot influența în mod semnificativ sau pot bloca desfășurarea activității întreprinderii, precum achizițiile de active, investițiile, prelungirea sau acceptarea unor instrumente financiare ca garanțiile ori împrumuturile, contractele, tranzacțiile comerciale cu persoane afiliate întreprinderii sau unuia dintre acționari.

70. Printre elementele care pot determina efectuarea unei astfel de evaluări aprofundate, în funcție de obiectul deciziei care urmează să fie luată, se numără: exercitarea drepturilor de vot, deciziile luate prin consens, dreptul acționarilor dintr-o țară terță de a nominaliza persoane în anumite posturi (importante), cerința ca deciziile (importante) să fie precedate de propuneri sau de recomandări din partea acționarilor menționați anterior, prevederi conform cărora, la cererea acestor acționari, nu are loc votul, „votul în bloc” etc.

71. În ceea ce privește deciziile luate în adunările acționarilor întreprinderii, ar putea fi necesar să se țină seama de structura acționariatului, de participarea la aceste adunări ale acționarilor și de tiparele de vot la aceste adunări. În cazurile în care acțiunile deținute în întreprindere sunt larg răspândite și un singur acționar dintr-o țară terță este unul dintre principalii acționari, propunerile respectivului acționar ar putea fi votate chiar dacă deține o cotă cu mult sub 50 %. Poate fi necesară evaluarea ratei de participare a acționarilor din statele membre la adunările acționarilor, precum și a tiparelor de vot ale acestor acționari, în scopul de a stabili dacă ei exercită, de facto, controlul efectiv asupra întreprinderii.

72. În speță, deținerea de către o țară terță sau de către un resortisant al unei țări terțe a unei cote mai mari de 30 % într-o întreprindere poate necesita, ca regulă generală, efectuarea unei evaluări aprofundate de către autoritatea competentă pentru acordarea licențelor. În cazurile în care acțiunile deținute în întreprindere sunt larg răspândite și un singur acționar dintr-o țară terță este unul dintre principalii acționari, chiar și o cotă mai mică ar putea necesita o evaluare.

73. În acest context poate fi relevant și dacă persoanele care ocupă posturi-cheie în cadrul întreprinderii au legături cu acționarul din țara terță. Acest raționament nu este valabil însă în cazul cetățeniei persoanelor respective. Cetățenia nu indică în niciun fel dacă întreprinderea este controlată efectiv de state membre și/sau de resortisanți ai acestora, cu atât mai puțin într-o industrie globală precum aviația. Poate fi relevant numai faptul că statele membre și/sau resortisanți ai acestora dețin controlul proceselor care duc la adoptarea de decizii importante, printre care numirea sau eliberarea din funcție a personalului-cheie.

6.2.2. *Drepturile acționarilor*

74. Este necesară o evaluare a drepturilor acționarilor în contextul evaluării controlului efectiv, deoarece deținerea de către acționari din țări terțe a unor drepturi extinse ar putea duce, de facto, la situația în care aceștia, și nu acționarul sau acționarii din UE, controlează efectiv întreprinderea, eventual prin influența pe care cei dintâi o exercită asupra acestora din urmă. Poate fi vorba, de exemplu, de capacitatea de a obține concesii în privința unor chestiuni care, la prima vedere și având în vedere guvernanța corporativă convenită, par a fi controlate de acționarul sau acționarii din UE.

75. Mai jos sunt descrise unele exemple de drepturi ale acționarilor care, în general, necesită o examinare mai amănunțită.

6.2.2.1. Dreptul de a se opune unui transfer de acțiuni

76. Ar trebui examinat în detaliu dreptul unui acționar dintr-o țară terță de a se opune unui transfer de acțiuni deținute în întreprindere de un acționar dintr-un stat membru. Se obișnuiește ca, în urma investiției realizate de un acționar dintr-o țară terță, să existe o perioadă în care efectuarea unui transfer de acțiuni de către oricare dintre părți nu este permisă sau este condiționată de acordul celeilalte părți. Atât timp cât nu depășește practicile uzuale din acest sector, această perioadă poate fi văzută, în mod normal, ca fiind o garanție a stabilității investiției și, în consecință, drept un factor care nu afectează poziția în ceea ce privește controlul efectiv. Însă chiar și în astfel de cazuri, unele circumstanțe specifice pot necesita o examinare mai amănunțită. În speță, dacă această limitare se aplică doar în favoarea acționarului dintr-o țară terță, acest fapt poate indica un dezechilibru, în sensul că s-ar putea ca acționarul din UE să depindă destul de mult de respectivul acționar din țara terță, însă, posibil, nu și viceversa.

6.2.2.2. Drepturile de preempțiune

77. Dreptul de preempțiune este un drept în temeiul căruia unui acționar existent i se oferă posibilitatea de a achiziționa primul acțiunile în cazul în care celălalt acționar dorește să și le vândă. Drepturile de preempțiune sunt o practică de afaceri uzuală și, dacă nu depășesc ceea ce este necesar pentru a proteja investițiile acționarilor, nu ridică probleme specifice în ceea ce privește controlul efectiv. Totuși, anumite forme de drepturi de preemțiune ar putea avea un efect similar unui drept de veto în ceea ce privește transferul de acțiuni. Așa se poate întâmpla în cazul în care acționarul dintr-o țară terță are dreptul să stabilească prețul de vânzare al acțiunilor respective.

6.2.2.3. Dreptul acționarului dintr-o țară terță de a-și vinde acțiunile

78. Pentru a-și proteja valoarea investiției și pentru a-și proteja împotriva diluării influența în cadrul întreprinderii, acționarii minoritari negociază frecvent o anumită formă de opțiune „put”. O astfel de opțiune „put” îi conferă acționarului minoritar în cauză dreptul de a-și vinde întreprinderii (transportatorului aerian) acțiunile deținute sau de a le vinde altor acționari, la un preț prestabilit, atunci când are loc un eveniment prestabilit. Într-un astfel de caz, respectivele drepturi de preempțiune ar trebui luate în considerare la evaluarea globală a controlului efectiv.

79. Atunci când o astfel de opțiune „put” îi este conferită unui acționar dintr-o țară terță, această situație poate avea un impact asupra deținerii controlului efectiv de către acționarul sau acționarii din UE, dat fiind că ieșirea primului ar putea destabiliza întreprinderea financiar și comercial. Astfel se poate crea o situație în care acționarul dintr-o țară terță are o asemenea influență asupra acționarului sau acționarilor din UE, încât aceștia din urmă nu reușesc să dețină controlul efectiv.

80. Impactul opțiunii „put” va depinde de condițiile aplicabile care ar trebui, prin urmare, să fie examinate cu atenție. O opțiune „put” foarte extinsă, care permite acționarului din țara terță să o exercite în foarte multe împrejurări, îi poate înlesni acestuia obținerea de concesii din partea întreprinderii sau a celorlalți acționari cu privire la aspecte în cazul cărora, în mod normal, un acționar dintr-o țară terță nu poate decide și nici nu poate avea drept de veto. Dacă opțiunea „put” este limitată la ceea ce este necesar și proporțional pentru a proteja acționarii din țări terțe împotriva diluării acțiunilor lor, nu apar probleme speciale, însă alte cazuri necesită o examinare mai amănunțită.

6.2.2.4. Dreptul de a achiziționa acțiuni suplimentare

81. Opțiunile „call” sau opțiunile de conversie permit acționarului dintr-o țară terță fie să cumpere mai multe acțiuni în întreprindere, fie să convertească creanțele sau cvasicapitalul în acțiuni. Orice drepturi de vot suplimentare sau alte drepturi pe care le-ar dobândi un astfel de acționar în urma exercitării unei opțiuni „call” sau a unei opțiuni de conversie ar trebui examinate din punctul de vedere al impactului lor potențial asupra controlului efectiv al întreprinderii.

6.2.2.5. Condițiile aplicabile investiției

82. Dacă acționarul dintr-o țară terță face investiția sub rezerva unor condiții, acestea trebuie analizate în detaliu din punctul de vedere al impactului lor asupra controlului efectiv. Atât timp cât condițiile sunt necesare și proporționale cu obiectivul de a proteja valoarea investiției, nu apar probleme speciale, însă existența altor condiții ar putea necesita o examinare mai aprofundată.

83. În mod normal, nu vor avea un impact asupra controlului efectiv condițiile legate de autorizarea reglementară sau de alte aspecte care pot fi considerate ca ținând de domeniul politicii publice.

84. De regulă, condițiile impuse de acționarul dintr-o țară terță în privința chestiunilor financiare ale întreprinderii, precum auditarea conturilor anuale, solvabilitatea, restructurarea datoriilor sau consultarea asupra chestiunilor esențiale înainte de finalizarea investiției, ar trebui să nu aibă niciun impact asupra controlului efectiv, deoarece ele vizează situația financiară a întreprinderii înainte de investiție și, prin urmare, valoarea investiției pentru acționarul din țara terță.

85. Condițiile asociate investiției care se referă, în special, la planul de afaceri al întreprinderii, la numirea personalului-cheie sau la încheierea unui acord de cooperare ar putea limita, parțial sau în întregime, *de iure* sau *de facto*, competențele organismelor decizionale ale întreprinderii. Condițiile impuse ar trebui luate în considerare la evaluarea globală a controlului efectiv. Pot exista cazuri în care acționarul dintr-o țară terță își condiționează investiția de luarea unor decizii strategice importante, astfel încât influența pe care o pot exercita acționarii din UE, conform acordurilor încheiate, în cadrul organismelor decizionale ale întreprinderii nu mai are efect practic. Acest aspect trebuie analizat în contextul general, având în vedere în special mijloacele și procedurile exacte prin care acționarii din UE au dreptul să își exercite influența în cadrul întreprinderii.

6.2.3. *Legăturile financiare dintre întreprindere și acționarul dintr-o țară terță*

86. Situația în care contribuția financiară a acționarului dintr-o țară terță are ca rezultat privarea acționarilor din statele membre de controlul efectiv trebuie evaluată din perspectiva dependenței financiare asociate respectivei contribuții în cazul în speță. O astfel de dependență poate însemna că acționarii din statele membre sunt privați, de facto, parțial sau în totalitate, de capacitatea de a influența modul de funcționare al întreprinderii prin intermediul organismelor decizionale ale acesteia. Cazurile tipice în astfel de situații sunt cele în care, din cauza dependenței întreprinderii de finanțarea acordată sau menținută de acționarul dintr-o țară terță, aceasta din urmă este în măsură să obțină concesii în domenii strategice, chiar dacă, din punct de vedere juridic, acționarii statelor membre ar dispune de mijloacele necesare pentru a refuza astfel de concesii.

87. Pentru a evalua gradul de dependență financiară, ar trebui stabilit mai întâi dacă acționarul dintr-o țară terță a contribuit la finanțarea întreprinderii proporțional cu participațiunea sa ([1]). În acest caz, cu excepția situației în care există circumstanțe speciale, s-ar putea considera că, în urma acțiunilor achiziționate și a acordurilor încheiate, acționarul dintr-o țară terță nu a dobândit o influență asupra operațiunilor întreprinderii mai mare decât cea conferită de drepturile pe care le deține în ceea ce privește funcționarea ei.

88. Pentru a efectua această evaluare, nivelul contribuției acționarilor din țări terțe ar trebui comparat cu contribuția celorlalți acționari și a surselor externe întreprinderii. Ar trebui luate în considerare toate modurile de finanțare, în sensul cel mai larg, precum majorarea capitalului, împrumuturile, garanțiile, obligațiunile, scutirile de la plata datoriilor, garanțiile bancare ([2]) și granturile. Ar trebui să se țină seama nu numai de contribuțiile obținute în urma investiției efectuate de un acționar dintr-o țară terță, ci și de contribuțiile oferite de acționarii existenți și de sursele externe în decursul procesului de pregătire a vânzării acțiunilor întreprinderii (vânzare care a dus la intrarea în acționariat a acționarului dintr-o țară terță).

89. Dacă acționarul dintr-o țară terță a contribuit la finanțarea întreprinderii cu mai mult decât valoarea corespunzătoare participațiunii sale, acest lucru ar trebui luat în considerare la efectuarea evaluării globale.

6.2.4. *Cooperarea comercială*

90. Cooperarea comercială poate consta într-o cooperare la nivel operațional între două întreprinderi (transportatori aerieni), de exemplu partajare de coduri, sau poate avea forma unei asocieri în participație sau a achiziționării și vânzării de bunuri și servicii între acționarul dintr-o țară terță și întreprindere.

91. În măsura în care întreprinderea este dependentă de o astfel de cooperare cu acționarul dintr-o țară terță, acesta din urmă va câștiga influența aferentă asupra celei dintâi. Prin urmare, atunci când există o astfel de cooperare, trebuie să se evalueze dacă dependența care rezultă este de natură a-i obliga pe acționarii din UE să sprijine deciziile strategice ale partenerului dintr-o țară terță.

92. Unele acorduri de cooperare ar putea cuprinde procese decizionale specifice prin care cele două întreprinderi iau deciziile cu privire la respectiva cooperare, în special în cazul asocierilor în participație.

93. În cazul în care investiția acționarului dintr-o țară terță este condiționată de cooperarea comercială, această condiționare ar trebui evaluată din perspectiva considerentelor prezentate mai sus.

94. În cazul în care rezilierea sau încălcarea acordului de cooperare comercială poate atrage după sine ieșirea acționarului dintr-o țară terță, un astfel de drept al acționarului ar trebui și el evaluat după cum se descrie mai sus.

([1]) De exemplu: o întreprindere are un capital social total de 100 de milioane EUR, din care acționarii din UE dețin o participație de 60 de milioane EUR, iar acționarii din țări terțe dețin o participație de 40 de milioane EUR. Acționarii din UE au oferit întreprinderii un împrumut pe termen lung în condiții de piață, de 6 milioane EUR, ceea ce reprezintă 10 % din cota lor de capital social. Prin urmare, pentru a menține un echilibru la nivelul legăturilor financiare, acționarii din țări terțe pot contribui doar cu o finanțare suplimentară (în plus față de cota lor din capitalul social) de maximum 10 % din cota lor din capitalul social (și anume 4 milioane EUR).

([2]) De exemplu, un investitor emite o garanție unei bănci; prin urmare, banca este dispusă să acorde un împrumut.

7. MONITORIZAREA ȘI POSIBILELE MĂSURI

95. În ceea ce privește monitorizarea conformării întreprinderilor, la articolul 8 alineatul (2) din regulament se prevăd obligațiile juridice minime ale autorității competente pentru acordarea licențelor. În afară de aceste sarcini, autoritățile pot considera oportun să verifice situația acționariatului mai frecvent, de exemplu trimestrial, lunar sau chiar la intervale mai scurte, în funcție de cota acțiunilor deținute de țările terțe.

96. În acest context, întreprinderile cotate la bursă sau deținute de instituții de investiții în special trebuie să se asigure că autoritatea competentă pentru acordarea licențelor dispune de suficiente informații astfel încât aceasta să aibă certitudinea că întreprinderile în cauză respectă cerința de la articolul 4 litera (f) din regulament. În acest scop, întreprinderile pot opta să urmărească, în măsura în care este posibil, acțiunile achiziționate și vândute. În actul constitutiv sau în statutul întreprinderilor ar putea fi introduse prevederi care să permită administratorilor să controleze cetățenia acționarilor și să solicite declarații de cetățenie de la acționarii principali.

97. Acționarul dintr-o țară terță are responsabilitatea de a pune la dispoziția autorității competente pentru acordarea licențelor toate informațiile solicitate în cadrul procesului de evaluare a licenței pentru a demonstra îndeplinirea cerințelor de la articolul 4 litera (f) din regulament (cf. secțiunea 3 de mai sus).

98. Autoritatea competentă pentru acordarea licențelor trebuie să asigure confidențialitatea tuturor secretelor de afaceri care îi parvin în timpul evaluării.

99. În mod și mai particular, în ceea ce privește „controlul efectiv", se aplică considerațiile suplimentare prezentate în continuare.

100. În cursul activităților sale, autoritatea competentă pentru acordarea licențelor ar putea ajunge la concluzia că anumite elemente detectate nu duc la pierderea controlului efectiv de către statele membre sau de către resortisanții acestora, dar că, pe viitor, pot apărea noutăți legate de respectivele elemente care ar putea avea această consecință. Este posibil ca, în aceste cazuri, autoritatea competentă pentru acordarea licențelor să trebuiască să monitorizeze în special evoluția acestor elemente, în cadrul examinării pe care o face în mod regulat, și anume în ceea ce privește respectarea de către întreprinderea în cauză a cerințelor regulamentului. Scopul este ca autoritatea respectivă să ia cunoștință, cât mai curând posibil, de orice situație în care acționarul sau acționarii din UE nu mai dețin controlul efectiv, iar cerințele din regulament nu mai sunt îndeplinite.

101. În cazul în care autoritatea competentă pentru acordarea licențelor are anumite dubii în acest sens, ea ar trebui să ia măsurile de rigoare. În cazul în care dubiile nu pot fi îndepărtate, autoritatea va trebui să le aducă la cunoștința întreprinderii în cauză.

102. Dacă, în consecință, întreprinderea în cauză decide să facă anumite schimbări, ar putea fi necesară, în conformitate cu dispozițiile din Regulamentul privind concentrările economice, o notificare sau o renotificare în temeiul regulamentului menționat în ceea ce privește guvernanța sa corporativă sau alte aspecte relevante.